

Hodnotenie
8. ročníka celoslovenského projektu
Záložka do knihy spája slovenské školy: Osobnosti, ktoré sa zaslúžili o demokraciu
strednými školami

(výber zo 156 dobrovoľných hodnotení)

„Projekt prepojil viacero vyučovacích hodín. Na hodine dejepisu prebehol workshop, na ktorom žiaci zisťovali informácie o rôznych osobnostiach, ktoré sa zaslúžili o demokraciu. Na hodine informatiky potom pripravili grafický návrh záložky, ktorú si potom vytlačili a upravili do výslednej podoby. Niektoré použité citáty nechali žiaci v cudzom/pôvodnom jazyku, čím si precvičili i túto oblasť ich štúdia... Naši žiaci sa veľmi potešili záložkám od kamarátov, ktoré si hneď našli svoje využitie v ich učebniciach literatúry alebo čítankách.“

Júlia Smoroňová, Súkromné Gymnázium DSA, Sabinov

„Do projektu sa tento rok zapojili žiaci 1. a 2. ročníka, ktorí sa venovali výrobe záložiek na hodinách slovenského jazyka a literatúry a dejepisu. Inšpirovali sa výraznými osobnosťami, ktoré sa zaslúžili o demokraciu v zlomových udalostiach novembra 1989, napríklad: Václav Havel, Alexander Dubček, Ján Budaj, Milan Kňažko, Fedor Gál, Ján Langoš, Eugen Gindl, František Mikloško, Ladislav Agnes Snopko, Martin M. Šimečka, Peter Zajac, Marcel Strýko, Zuzana Mistríková, Anton Popovič, Mikuláš Huba, Karel Kryl, Ivo Hoffmann a ďalší. Ako sprievodný program k projektu sme zvolili sledovanie televízneho dokumentu s názvom Nežná 1989 a čítanie z diel Fedora Gála: *Vízie a ilúzie*, *Dvadsaťpäť* a *Veľký tresk*. Zároveň

dakujeme žiakom z partnerskej školy, Obchodnej akadémii Liptovský Mikuláš, za krásne záložky, z ktorých mali naši žiaci veľkú radosť a najmä koordinátorke celého projektu pani Mgr. Rozálii Cenigovej, ktorá takýmto spôsobom spája školy a rozvíja u žiakov lásku ku knihám a čítaniu.“

Stanislav Kamenčík, Obchodná akadémia, Hlohovec

„Výrobu záložiek výrazne podporili vyučujúce slovenského jazyka, ktoré tomuto projektu venovali čas na svojich hodinách. Súčasťou vyučovania literatúry sú aj diela, ktoré žiaci čítajú s veľkým záujmom. Naši žiaci vyrobili nápadité a pestré záložky, ktoré sme poslali žiakom z partnerskej školy v Nitre. Verím, že aj toto podujatie podporí trvalý vzťah ku knihám a školskej knižnici. Vďaka vyrobenej záložke mohli žiaci získať uznanie za svoju usilovnú prácu... Chcem poďakovať za tento podnetný projekt, ktorý pomáha prebúdzat' lásku ku knihám.“

Jana Lissová, Stredná zdravotnícka škola, M. Hattalu, Dolný Kubín

“Tohtoročná téma bola pre žiakov veľmi zaujímavá a motivovala ich k čítaniu kníh, rozprávaníu príbehov o známych a významných osobnostiach, ktoré sa zaslúžili o demokraciu pred 30. rokmi a v minulosti, ako aj k tvorivosti a kreativite. Pri tvorbe záložiek sa žiaci inšpirovali výroky a citátmi samotných známych a významných osobností, akými boli Alexander Dubček, Václav Havel, T. G. Masaryk, M. R. Štefánik ale aj Ján Pavol II. Ďakujeme Vám za zapojenie do projektu a veríme, že i naďalej bude projekt pokračovať.”

Renáta Menšíková, Súkromná spojená škola, Biela voda, Kežmarok

„Prostredníctvom štúdia kníh si žiaci postupne dotvárali obraz o udalostiach z novembra 1989 a na ich pozadí odhaľovali životné príbehy jednotlivcov. Spomedzi tých, ktorých mená sa v súvislosti s demokraciou spomínali najčastejšie, medzi žiakmi najviac rezonovali Alexander Dubček, Václav Havel, Milan Kňažko, Karel Kryl, František Mikoško. V ďalšej fáze sa žiaci naplnení informáciami pustili do vlastnej tvorivej práce a svojim záložkám dávali finálnu formu a vzhľad. Projekt sme sa snažili podporiť aj inými akciami, ktoré súvisia nielen s rozvíjaním čitateľskej gramotnosti, ale prispievajú aj k rozširovaniu vedomostí o páde socialistického režimu na Slovensku a vzniku demokracie. Žiaci pod vedením pani učiteľky dejepisu vytvorili nástenku, ktorá v časovom slede zhrňa udalosti od 17. 11. do 28. 12. 1989. Pri príležitosti 30. výročia Nežnej revolúcie sa na pôde našej školy uskutočnila beseda s historikom Tomášom Černákom z katedry slovenských dejín FF UK.“

Eudmila Minárová, Gymnázium J. Kráľa, Zlaté Moravce

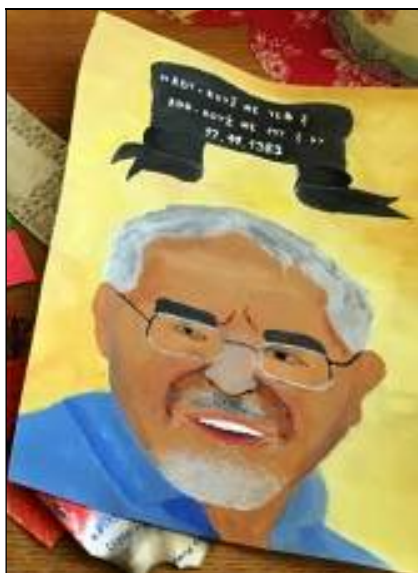
„Čo sa týka tohtoročnej témy, žiaci najčastejšie siahali po citátoch a podobizniach takých osobností, ako boli M. R. Štefánik, A. Dubček či T. G. Masaryk. Myslím si, že vďaka tomuto projektu si rozšírili svoje vedomosti o osobnostiach, ktoré sa zaslúžili o demokraciu a dostali možnosť nadviazať nové kontakty so žiakmi iného gymnázia. Srdečná vďaka!“

Miroslava Fuňáková, Gymnázium Cyrila Daxnera, Vranov nad Topľou

„Projekt sme realizovali so žiakmi 1. ročníka na hodine dejepisu, keďže o období prvých demokracií a osobnostiach, ktoré do dejín vstúpili ako prví demokrati sme sa práve učili v tematickom celku Staroveké Grécko. Hoci demokracia v antickom Grécku sa líšila od súčasnej, žiaci spoznávali jej korene, vedeli lepšie identifikovať prínos jednotlivých osobností. Na hodinách literatúry sme si pripomenuli osobnosť demokracie slovenských dejín L. Štúra, pri čítaní diel z obdobia slovenského romantizmu. Študenti 2. ročníka si pripravili záložky s osobnosťou pochádzajúcou z nášho kraja A. Dubčekom. Vyhľadávali informácie o osobnosti, ktorú si pripomenieme na oslavách 30. výročia revolúcie 1989, spojených s Medzinárodným dňom študentstva.“

Jana Jakubeková, Súkromná stredná odborná škola, M. R. Štefánika, Trenčín

„Na hodinách dejepisu sme sa venovali tematike novembrových dní a udalosti, ktoré súviseli s demokratizáciou našej spoločnosti. Práca na tvorbe záložiek prinášala priateľskú atmosféru, spoluprácu a komunikáciu.“

Renáta Krajňáková, Stredná odborná škola ekonomická, Spišská Nová Ves

„Vyučujúci slovenského jazyka a literatúry a dejepisu diskutovali so žiakmi o význame demokracie a osobnostiach, ktoré sa zaslúžili o demokraciu. Na hodinách žiaci čítali úryvky z kníh *Osobnosti Slovenska* (1. a 2. diel) a z knihy *Do pamäti národa*. Vyhľadávali z nich informácie a námety pre svoje záložky. Besedovali o významných osobnostiach histórie a zároveň rozvíjali komunikačné schopnosti. Informácie vyhľadávali aj z médií: články, zvukové nahrávky, sledovali filmové dokumenty. O projekte sme informovali na webovej stránke školy a pripravujeme aj článok do školského časopisu.“

Zuzana Majchráková, Stredná odborná škola dopravná, Žilina

„Tohtoročná téma projektu bola opäť veľmi aktuálna. Žiaci si pripomenuli 30. výročie Nežnej revolúcie. Niektorí sa zamerali na osobnosť Alexandra Dubčeka a Václava Havla, aj keď, samozrejme, tých osobností bolo oveľa viac. Niektorí stvárňovali osobnosti iného historického obdobia. Na záložky napísali citáty a stručné životopisy. Do tohto projektu sa opäť zapojili prváci a druháci a záložky vyrábali doma.“

Tatiana Abrinková, Obchodná akadémia, Komenského, Trebišov

„V spolupráci s vyučujúcimi dejepisu a občianskej náuky sa do projektu zapojilo 20 žiakov, ktorí si vybrali nielen osobnosti súčasnej i vzdialenej slovenskej histórie, ale aj svetového diania. Vytvárali ich v rámci knižničného krúžku ako aj v pohodlí domova, kde mali k dispozícii všetky potrebné nástroje a informácie. Z osobností dominoval M. R. Štefánik, Václav Havel, Alexander Dubček, T. G. Masaryk. Následne som projekt vyhodnotila po školskom hlasovaní o najkrajších záložkách, vyhlásila som tri najkrajšie a žiaci boli odmenení vecnými cenami.“

Dagmar Mlynarčíková, Obchodná akadémia, Poprad

„Ďakujeme, že sme sa mohli už po tretíkrát zapojiť do tohto zaujímavého projektu, ktorý im poskytol priestor aj na prehĺbenie vedomostí o udalostiach Nežnej revolúcie, ktorej 30. výročie si práve v týchto dňoch pripomíname. Rozšírili si vedomosti aj o osobnostiach VPN a všetkých tých, ktorí sa nebáli režimu a stáli si za svojím názorom.“

Zuzana Krišandová, Stredná odborná škola agropotravinárska a technická, Kežmarok

„Žiaci študijných odborov spolu s vyučujúcimi SJL a školskou knihovničkou sa oboznámili s danou témou, učili sa o demokracii a osobnostiach, ktoré sa zaslúžili o demokraciu, vyhľadávali informácie k danej téme a potom vyrábali zaujímavé záložky do kníh.“

Marcela Šimíčková, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Trenčín

“Doplňujúcou aktivitou projektu bolo nielen priebežné čítanie ľubovoľných kníh, ale aj príbehov najznámejších prozaikov a básnikov, s ktorými sa žiaci stretnú na maturite a následné prerozprávanie príbehu, ktorý žiakov zaujal, aj s oboznámením sa s postavami, ktoré v príbehu vystupujú, a tiež aj zamyslenie nad básnickými textami, aby aspoň takouto formou si žiaci obohatili svoje myslenie. Zároveň získajú aj väčšiu schopnosť vyjadrovať svoje myšlienky a tiež si vylepšia aj pravopis.“

Janka Dzvóniková, Stredná odborná škola, Moldava nad Bodvou

„Žiaci našej školy sa opäť aj tento rok zapojili do celoslovenského projektu, ktorého témou boli osobnosti demokracie. Výber osobnosti, ktorou sa inšpirujú pri výrobe záložky, sme ponechali na samotných žiakov. Stručne sme si povedali niečo o demokracii, spomenuli najvýznamnejšie osobnosti, ktorých sa dotýkala, a oni si vybrali tú, ktorá ich oslovila najviac. Záložky vyrábali doma každý osobitne.“

Zdenka Dubcová, Obchodná akadémia, Žilina

“Tento rok sme spolupracovali so Strednou odbornou školou strojníckou zo Skalice. Žiaci zo Skalice nám prišli osobne odovzdať záložky počas Dňa otvorených dverí. Témou našich záložiek bol M. R. Štefánik. Predtým sme mali prezentáciu a besedu s Tomášom Kriššákom, ktorý nám hovoril o tom, ako sa zrodil námet na M. R. Štefánika ako akčného hrdinu komiksu... Naši noví kamaráti zo Skalice pre nás vytvorili nádherné záložky a pozvali nás navštíviť ich školu. Veľmi sa tešíme z tohto vydareného ročníka!”

Hanka Vorobjov Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Bratislava

„Pri spracovaní tohtoročnej témy projektu sme využili medzipredmetové vzťahy v rámci oblasti človek, hodnoty a spoločnosť. Žiakov sme na realizáciu projektu pripravovali nielen na hodinách slovenského jazyka a literatúry, ale aj dejepisu a občianskej náuky. Spoločne sme v slovenských dejinách hľadali osobnosti, ktoré by sme mohli zaradiť do spomínanej témy. Žiaci pracovali najmä s internetovými zdrojmi a nájdené informácie sme prediskutovali na spomínaných hodinách.“

Silvia Šlosárová, Spojená škola, I. Krasku, Púchov

„Do projektu sa zapojili žiaci všetkých ročníkov a všetkých odborov v rámci našej školy a vyrobené záložky sme si s našou partnerskou školou SOŠ v Pruskom vzájomne vymenili.“

Mária Koščová, Stredná odborná škola automobilová, Košice

„Ďakujeme Slovenskej pedagogickej knižnici v Bratislave za nápad vyhlásiť netradičnú tému – Osobnosti, ktoré sa zaslúžili o demokraciu. Téma bola naozaj zaujímavá najmä na filozofické a kultúrno-historické rozjímanie. Jej výtvarné spracovanie sa nám ale na začiatku zdalo veľmi komplikované. Na hodinách predmetu umenie a kultúra vytvorili pestrú galériu osobností, citátov, využili kaligrafiu, dotvorili záložky originálnym prístupom a zároveň obhájili vybraných zástancov demokracie.“

Eva Kubalová, Gymnázium Jozefa Miloslava Hurbana v Čadci

„Dúfame, že s našimi žiakmi navštívime Nitru, jej pamätihodnosti, divadelné predstavenie a naopak, žiaci z Nitry navštívia náš kraj, v ktorom sa narodilo a žilo množstvo významných osobností. Veríme, že naša spolupráca tak nebude obmedzená iba na tento projekt.“

Dagmar Vicáňová, Obchodná akadémia, Dolný Kubín

„Aj v tomto školskom roku sme sa aktívne zapojili do tohto celoslovenského projektu. Témou projektu boli osobnosti, ktoré sa zaslúžili o demokraciu. Po dohode sme si vybrali Alexandra Dubčeka, ktorého rodný dom v Uhrovci sme v októbri navštívili v rámci náučno-poznávacej exkurzie. Pred samotnou realizáciou boli žiaci informovaní o priebehu a cieľoch projektu. Žiaci praktickej školy vyrábali záložky na hodine slovenského jazyka a literatúry, žiaci odborného učilišťa sa zúčastnili tvorivého dopoludnia pod vedením slovenskej spisovateľky Vandy Rozenbergovej v priestoroch Hornonitrianskej knižnice.“

Alena Šandriková, Spojená škola, Prievidza

„Pred vyhotovovaním záložiek sme mali stretnutie, aby sme si vysvetlili zámer projektu a jeho ciele. So žiakmi sme mali prezentácie k téme a spoločne sme vyhodnotili udalosti Nežnej revolúcie a osobnosti, ktoré zohrali najvýznamnejšiu úlohu v boji za demokraciu. Každý prihlásený žiak sám alebo v tíme predstavil v samostatnej prezentácii osobnosť, ktorú si vybral a vysvetlil jej prínos pre novembrové udalosti. Zo záložiek sme urobili nástenné noviny a potom sme vybrali najkrajšie a najhodnotnejšie záložky, ktoré sme poslali do partnerskej školy v Námestove.“

Mária Lenartová, Obchodná akadémia, Humenné

„Žiaci na svojich záložkách zobrazovali osobnosti, ktoré budovali demokraciu v období od antiky po súčasnosť, čoho dôkazom sú priložené fotografie. O tejto tematike máme v priestoroch školy vyhotovené nástenné noviny a jednotlivé osobnosti a fungovanie demokracie sú súčasťou vyučovacieho procesu.“

Iveta Tóthová, Stredná odborná škola, Vranov nad Topľou

„Naše záložky boli pestro graficky spracované, zaliate vo fólii, rôznych tvarov a farieb. Ich témou boli viaceré osobnosti, napríklad M. R. Štefánik, E. Beneš, Abrahám Lincoln, Winston Churchill, Georg Mendel a ďalší. Spolu so záložkami sme do balíka pridali prospekty o našej škole, propagačné záložky a reklamné darčeky vo forme klúčeniek a príveskov s logom našej školy. Naša vďaka patrí Mgr. Rozálii Cenigovej, ústrednej metodičke pre školské knižnice, za vynikajúcu organizáciu projektu.“

Eva Turčániová, Stredná odborná škola, Považská Bystrica

„Žiaci pracovali so záložkou celý október na hore uvedenú tému. Do projektu bol zapojený 1. – 3. ročník. Pekná spolupráca bola s vyučujúcim OBN a NAS, ktorý navrhol mená osobností zaslúživšie sa o demokraciu. Čítali sme si o Milanovi Rastislavovi Štefánikovi, Alexanderovi Dubčekovi, T. G. Masarykovi, Milanovi Kňažkovi, Jánovi Pavlovi II., Michalovi Kováčovi, generáloch Viestovi a Golianovi, Jánovi Kubišovi, Antonovi Srhoľcovi, kardinálovi Jánovi Chryzostomovi Korcovi...“

Dana Weisová, Gymnázium sv. J. Zlatoústeho, Humenné

„Pri tvorbe záložiek žiaci vychádzali z osobností literárneho, politického života a vojenských osobností. Na každú záložku vybrali motto danej osobnosti, o ktorom si mysleli, že ju najviac vystihuje a napísali kľúčové informácie o jej činnosti. Na záver sme pre ostatné ročníky urobili prezentácie a každý žiak odprezentoval svoju vybranú osobnosť, ktorú stvárnil na záložke. Dôležitosť projektu a úctu žiaci dotvorili aj tým, že pri prezentáciách boli slávnostne oblečení, kde dominovali biele košele s trikolórou. Pretože sú to žiaci hotelovej akadémie, napiekli aj mafiny, do ktorých naaranžovali portréty jednotlivých osobností.“

Drahomíra Marjová, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Michalovce

„Na hodinách slovenského jazyka a literatúry prebehli zaujímavé diskusie o tom, čo pre dnešnú mládež znamená demokracia a potom sme sa pustili do výroby samotných záložiek...“
Soňa Pindjaková, Súkromná spojená škola EDOCO, Námestovo

„Žiaci našej školy sa potešili, že môžu opäť tvoriť záložky pre kamarátov... Na zadnú stranu záložiek napísali svoje kontaktné informácie, aby sa im v prípade záujmu mohli ozvať žiaci zo SOŠ polytechnickej z Nitry, ktorej sme do balíčka pripojili perá a prospekty o našej škole. Sprievodnou akciou k Medzinárodnému dňu školských knižníc bola burza kníh v areáli vestibulu školy.“

Miroslava Šujanská, Stredná priemyselná škola informačných technológií, Kysucké Nové Mesto

„Rozprávali sme sa o demokracii, jej začiatkoch, osobnostiach, vývoji a samozrejme sme nezabudli spomenúť i november 1989. Na záložkách našich žiakov nie sú len osobnosti Nežnej revolúcie, ale aj osobnosti, ktoré položili jej základy, napríklad Platón, T. G. Masaryk, M. R. Štefánik, L. Štúr, a, samozrejme, aj A. Dubček. Počas výroby záložiek som pripravila pre žiakov nasledovný program: sledovanie dokumentov o roku 1989, čítanie kníh, ktoré opisujú život v totalitnom režime, napríklad *Ako chutí moc* od Ladislava Mňačku. Sledovali sme zosrihy divadelných hier Václava Havla...“

Alexandra Jambrichová, Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Žilina

„Žiačky boli v rámci projektu veľmi aktívne. Projektu sme venovali pozornosť na predmetoch: dejepis (historický vývin demokracie a prezentácia osobností zaslúžilých o demokraciu, symboly modernej demokracie), slovenský jazyk (návrhy autorov a kníh venujúcich sa riešenej problematike) a na výtvarnej výchove s metodikou (techniky, formát, účel a možnosti realizácie záložiek, spracovanie). Žiaci sa zoznámili s odporúčanou literatúrou a tiež priniesli aj ďalšiu literatúru svojim spolužiakom. Vytvorili sme si tak súbor kníh a dievčatá mali vo voľnom čase priestor pre čítanie a tvorbu záložiek. Pri výrobe záložiek sme sa inšpirovali osobnosťami a autormi vo vybraných tituloch.“

Júlia Halusková, Hotelová akadémia E. Wintera, Piešťany

„Demokracia je najhorší spôsob vlády. Ale nikto nevymyslel lepší. Týmto výrokom W. Churchilla sme začínali so žiakmi uvažovať nad demokraciou a osobnosťami, ktoré sa o demokraciu zaslúžili. Žiaci si spomenuli na mnoho osobností zo slovenských i svetových dejín: L. Štúr, M. R. Štefánik, T. G. Masaryk, A. Dubček, W. Churchill, Perikles, A. Lincoln, M. Gorbačov... Pripomenuli sme si na hodinách dejepisu, že demokracia vznikla v antickom Grécku a nebola veru dokonalá, žiaci skúmali, ako sa antická demokracia líšila od súčasnej. Na hodinách literatúry spoznávali totalitný režim čítaním Orwellovej Zvieracej farmy, Solženicynovej novely Jeden deň Ivana Denisoviča. Na hodinách informatiky žiaci vyhľadávali informácie o osobnostiach, ktoré ich nejakým spôsobom zaujali.“

Zuzana Kunsková, Stredná odborná škola technická, Lučenec

„Žiaci videli dokument Martin Luther King I have a dream. Taktiež diskutovali na tému Alexander Dubček – Socializmus s ľudskou tvárou. Prečítali si články o vybraných osobnostiach vo vedecko-populárnom mesačníku Historická revue. Výrobou kreatívnych záložiek si obohatili a spestrili hodiny dejepisu a umenia a kultúry. Tešíme sa na ďalší ročník projektu!“

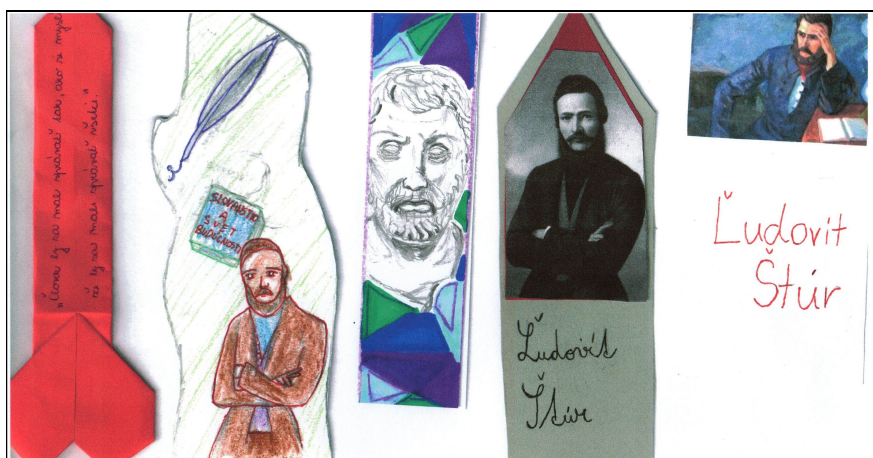
Tatiana Vagaňová, Gymnázium Pierra de Coubertina, Piešťany

„Nad ľudmi, ktorí sa o demokraciu zaslúžili, sa naši žiaci začali zaujímať pri teoretickej príprave na tvorbu záložiek. V rámci hodín metodiky výtvarnej výchovy, slovenského jazyka a dejepisu sme usporiadali zaujímavé rozhovory na tohtoročnú tému úspešného projektu. Žiaci si vybrali niektoré osobnosti ako Dominik Tatarka, Václav Havel či Hana Ponická a mali za úlohu nájsť si o nich informácie a obrázky z ich života. Potom sa s chuťou pustili do kreatívneho zhotovenia záložiek, ktoré sme poslali aj s kúskom z nás partnerskej škole.“

Katarína Goodspeed, Stredná odborná škola pedagogická – Pedagógiai Szakközépiskola, Lučenec

„Tohtoročný projekt si predsavzal aktuálny cieľ, predstaviť osobnosti, ktoré sa nebáli vybočiť zo spoločnosťou vymedzeného priestoru a svoju ľahkosť bytia ponúknuť pre dobro celej spoločnosti. Osobnosť osobnosťou nerobí len vízia, hodnotový rebríček či brilantný prejav, ale práve skutky, ktoré sú spoločným menovateľom všetkých abstraktných hodnôt, ktoré len činorodou prácou nadobúdajú konkrétnu podobu. ... osobnosti, ktoré si žiaci vybrali, nekopírovali, slepo nepočúvali kohokoľvek, ale začínali od základov a nebáli sa riskovať a priniesť niečo nové pre dobro celej spoločnosti. Aj tento projekt má identický cieľ, ponúknuť svoje záložky druhým bez toho, aby boli konkrétne ocenení, ale dostať dar od niekoho, s ktorým nezdieľajú rovnaký školský priestor či triedu a v tom je to dobré, že dávame, povedané slovami majstra Hviezdoslava, z úprimnej duše.“

Marcel Papp, Súkromné bilingválne gymnázium, Galanta

„Projekt vždy organizujeme tretí piatok v septembri, ktorý je u nás celoškolským projektovým dňom. Keďže téma tohtoročného projektu bola naozaj široká, žiaci si vybrali z celého sveta osobnosti, ktoré sú pre nich vzorom demokracie a zosobňujú pokrok v spoločnosti. Mnohé záložky niesli slávne výroky populárnych lídrov sveta, ktorí sa každý svojím spôsobom zaslúžili o demokraciu v rôznych častiach sveta. Napríklad M. R. Štefánik, W. Churchill, V. Havel, N. Mandela.“

Silvia Laurová Ružičková, Obchodná akadémia, Šurany

„Aj v tomto školskom roku sme sa s nadšením pustili do zhotovovania záložiek. Téma poskytla veľký priestor siahnuť po osobnostiach slovenskej i svetovej histórie – od starovekej po novodobú. Preto tentoraz tou náročnejšou časťou bolo správne vypátrať vhodných autorov. A tak záložky okrem uplatnenia tvorivosti a estetického cítenia žiakov, boli aj pekným príkladom prepojenia s hodinami dejepisu a občianskej náuky.“

Júlia Srnková, Stredná zdravotnícka škola, Považská Bystrica

„Žiaci tvorili záložky až po preštudovaní potrebných informácií k danej téme, ktoré vyhľadávali na internete, v knihách, časopisoch a iných zdrojoch. Výroba záložiek bola pre žiakov aktivitou realizovanou na podporu povedomia o výročí, ktoré si tohto roku pripomíname. V rámci projektu sme navštívili so žiakmi našu školskú knižnicu a Mestskú knižnicu v Krompachoch, mnohí i knižnicu v mieste svojho bydliska, keďže máme aj dochádzajúcich žiakov... Článok o tomto projekte uverejníme aj s fotografiami v našom školskom časopise a na FB školy.“

Slavomíra Kurillová Hubinská, Súkromná spojená škola EDURAM, Krompachy

„Do projektu sme sa zapojili po prvýkrát na podnet Strednej odbornej školy stavebnej v Žiline, ktorá nás požiadala o partnerstvo. Po úvodnej komunikácii a potvrdení partnerstva sme sa pustili do práce. Naši žiaci vyhotovili záložky s osobnosťami, ktoré zasvätili svoj život demokracii. Ako sprievodnú akciu sme pripravili pre žiakov exkurziu do Slovenskej národnej knižnice v Martine... Práca na projekte sa nám veľmi páčila a určite sa zapojíme aj v ďalšom ročníku.“

Marta Čierna, Stredná odborná škola dopravná, Martin-Priekopa

„Účasť v projekte bola aj tento rok pre našich žiakov dôležitým motivačným prvkom pri zvyšovaní čitateľskej gramotnosti. Záložky vytvárali na hodinách slovenského jazyka a literatúry i anglického jazyka. Skôr než žiaci začali na nich pracovať, viedli na vyučovacích hodinách motivačný rozhovor o demokracii, o osobnostiach, ktoré sú s ňou späté, hľadali zaujímavé výroky týchto osobností a mnohé z nich potom napísali na záložky.“

Mária Včasná, Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Hálova, Bratislava

„Výmenou záložiek do kníh sme nadviazali spoluprácu s partnerskou školou so Strednou odbornou školou Jozefa Szakkayho v Košiciach a vytvorili sme tak priestor pre našu ďalšiu spoluprácu. Žiaci dokázali, že mladí ľudia sú nápadití, pracovití a kreatívni. Tento celoslovenský projekt, zaujímavý hlavne témou, priniesol pre žiakov inšpiráciu do ďalších tvorivých činností v oblasti histórie i rozvíjania čitateľskej gramotnosti. Tešíme sa na vyhlásenie ďalšieho ročníka projektu opäť o rok.“

Oľga Pechová, Stredná odborná škola techniky a služieb, Nitra

„Naša škola sa každoročne zapája do tohto projektu. Žiaci vyrábali záložky v škole na hodinách SJL, pokračovali na ETV, NAV. Inšpiráciou boli osobnosti nášho spoločenského, kultúrneho a politického života, ktoré sa zaslúžili o demokraciu. Z osobností prevládali E. Štúr, M. R. Štefánik, T. G. Masaryk a rôzni spisovatelia. Žiaci vyhľadávali informácie o osobnostiach, dôležité údaje využívali aj pri tvorbe záložiek, prípadne sa inšpirovali nejakým citátom, mottom... Sme radi, že sme sa mohli do projektu zapojiť a možno svojou troškou prispieť k zvyšovaniu záujmu žiakov o čítanie.“

Jana Masaryková, Obchodná akadémia, Topoľčany

„Tohtoročná téma obľúbeného projektu oslovila našich žiakov gymnázia, ktorí vyrábali záložky počas projektového týždňa zameraného na predmet Umenie a kultúra a na obdobie novembra 1989 alebo na hodinách SJL. Zvolili si rôzne techniky práce, vyhľadávali citáty, vybrali si osobnosti nielen zo Slovenska, ale z celého sveta a z rôznych časových období.“

Ľudmila Kónyová, Evanjelické kolegiálne gymnázium, Prešov

„Do projektu sa zapojili žiaci prvých ročníkov, ktorí boli motivovaní na hodinách dejepisu. Téma projektu zvolená veľmi vhodne bola východiskovým bodom k diskusii na hodinách dejepisu a slovenského jazyka, o význame dosahu novembrových udalostí na našu generáciu a súčasné udalosti. Žiaci vyhľadávali informácie súvisiace s témou na internete i v publikáciách a pri samotnom vyhotovovaní záložiek využili svoju originálnu kreativitu...“

Adriana Sarközyová, Obchodná akadémia, Kukučínova, Trnava

„Naša škola sa už osem rokov zapája do tohto projektu. V tomto školskom roku sa do projektu zapojilo 40 žiakov školy zo študijného odboru Obchod a podnikanie, učebných odborov a žiakov nadstavbového štúdia. Záložky sme vyrábali na hodinách slovenského jazyka v triedach a v priestoroch školskej knižnice. Prostredníctvom prezentácií sme si priblížili osobnosti nielen z histórie, ale aj zo súčasnosti...“

Slavomíra Gáborová, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nová Baňa

„Boli sme potešené, s akým nadšením sa naši žiaci pustili do zhotovovania záložiek. Žiaci štvorročného gymnázia využívali svoje vedomosti o demokracii a na výrobu svojej záložky si vybrali osobnosti známe aj menej známe... Po vyrobení záložiek sme z nich urobili v škole výstavu. Nielen žiaci si ju pozerali s obdivom a uznaním. Slová chvály na podujatie sa nám dostalo od vedenia školy a ostatných kolegov. Takisto aj návštevníci školy si ich pozreli so záujmom.“

Silvia Szabová, Gymnázium Martina Hattalu, Trstená

„Čítanie je kúzlo, ktorému sa nedá odolať... A je to tu: kde som prestala minule čítať?! A preto aj robíme záložky, aby sme si označili v každej rozčítanej knihe miesto, kde máme pokračovať v čítaní. A priznajme si, je to aj pekný mini darček pre našich kamarátov.“

Katarína Tocciová, Stredná zdravotnícka škola, Záhradnícka, Bratislava

„Do projektu sme sa zapojili po prvýkrát, no aj napriek tomu tento projekt zaznamenal medzi žiakmi našej školy veľký úspech. Dievčatá sa aktívne pustili do výroby záložiek a tohoročná téma ich veľmi zaujala. Na záložkách sa najčastejšie objavil Alexander Dubček, ktorý podľa nich symbolizoval ľudskú tvár politiky a demokracie...“

Martina Čuchranová, Stredná odborná škola pedagogická, Prešov

„Daná téma nás zaviedla o 30 rokov späť k Nežnej revolúcii. Mená ako Havel, Dubček, Kňažko, Kryl, Buday, Kubišová a mnohé ďalšie, rezonovali v tej dobe veľmi intenzívne, štrnganie kľúčmi, demonstrácie, mítingy, pesničky a rôzne slogany. Spomínali sme... Sme radi, že tento projekt existuje, že sme sa ho mohli zúčastniť a už sa tešíme na ďalší ročník.“

Zuzana Dimová, Stredná odborná škola, Považská Bystrica

„Záložky nesú rôzne spracovanie témy podľa toho, ako sme ju na vyučovaní uchopili, prebrali a prediskutovali. Žiaci zhotovili záložky venované osobnostiam, ktoré sú spojené s Nežnou revolúciou, záložky, ktoré sa venujú osobnostiam spojených s demokraciou vo všeobecnosti, a dokonca i záložky v anglickom jazyku s témou osobností demokracie celého sveta. Proces tvorby záložiek sprevádzala radosť a srdečnosť, ktoré sa snád' prenesú aj na prijímateľov. Dúfame, že záložky, ktoré sme vytvorili, potešia a nájdu si miesto v knihách žiakov z partnerskej školy.“

Andrea Krajčovičová, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Prievidza

„Pretože sme v projekte nováčikovia, motivovali sme našich žiakov zriadením čitateľského kútika v oddychovej zóne pri školskej jedálni, ktorý je zároveň priestorom pre ich relax a čítanie.“

Darina Badáňová, Obchodná akadémia, Košice

„... do projektu sme zapojili aj učiteľov dejepisu, občianskej náuky a tak spoločnými silami žiaci vytvorili veľmi pútavé záložky. Zdroje informácií získavali hlavne z internetu, no niekoľko žiakov prišlo aj do školskej knižnice pre študijný materiál.“
Daniela Stieranková, Spojená škola, Šaľa

„Na inšpiráciu pre stredoškolákov bol využitý motivačný rozhovor, krátke filmy o M. R. Štefánikovi a ďalších významných osobnostiach, ako i vedomosti z dejepisu...“
Adriana Bobeničová, Gymnázium sv. Františka z Assisi, Žilina

„Naši žiaci sa inšpirovali osobnosťami zo slovenských a českých dejín, s ktorými sa stretli najmä na hodinách dejepisu a občianskej náuky. Zaujal ich Václav Havel, M. R. Štefánik, Milan Kňažko, T. G. Masaryk a iní. Na hodinách slovenského jazyka sme spoločne čítali úryvky z diel uvedených osobností a diskutovali o ich poslaní. Každá záložka obsahovala portrét osobnosti, jej citát a informácie o škole a žiakovi, ktorý záložku vyrobil.“

Miroslava Mikundová, Obchodná akadémia, Ružomberok

„Naše žiačky usilovne pripravovali záložky, ktoré sme následne poslali našej partnerskej škole. Z kamarátskych záložiek, ktoré sa im veľmi páčili, urobili nástenku...“

Darina Jašeková, Odborné učilište, Trstín

„Projekt sme v 1. – 3. ročníku doplnili podujatím Týždeň literatúry (14. – 18. októbra 2019), V rámci netradičných hodín literatúry žiaci spolužiakom rozmanitou formou prezentovali svoje najobľúbenejšie literárne diela... Do zásielky sme pribalili aj informačné materiály o škole, o meste Myjava i o Trenčianskom regióne. O projekte sme informovali aj v najnovšom čísle nášho školského časopisu, kde sme predstavili aj našu partnerskú školu.“

Iveta Maliariková, Stredná priemyselná škola, Myjava

„Prišiel september a s ním nielen veľa nových povinností, ale aj nových žiakov plných očakávaní a chuti urobiť niečo navyše. Túto príležitosť dostali vďaka Vášmu vynikajúcemu projektu. V príjemnej tvorivej atmosfére sme spoločne zažili nezabudnuteľné chvíle a žiaci vytvorili malé umelecké dielka, ktoré potešili aj našu partnerskú školu. Opätovne len musím poďakovať koordinátorku projektu Rozálii Cenigovej za vysoko ľudský a profesionálny prístup a aj vďaka nej to v našich školách žije a v žiakoch aj týmto spôsobom prehlbujeme lásku ku knihám.“

Eleonóra Kopecká, Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA, Nitra

„Projekt sa niesol v duchu histórie a preplietal sa hlavne hodinami slovenského jazyka a literatúry, etickej výchovy a občianskej náuky. Aj keď sme obchodná akadémia, o kreativitu nebolo núdze. Naše záložky boli vytvorené rôznymi technikami a na rubnej strane mali uvedené životopisné údaje o zobrazenej osobnosti, ktorá sa zaslúžila o demokraciu. Každá záložka mala na rube uvedenú aj mailovú adresu žiačky, aby sa s našimi žiačkami mohli žiaci partnerskej školy spojiť prostredníctvom mailovej adresy, a tak sa mohla vytvoriť vzájomná komunikácia a možno aj priateľstvo.“

Ján Várady, Obchodná akadémia, Michalovce

„Pri zadávaní projektu sme spolupracovali s kolegami, ktorí vyučujú dejepis – aby mali žiaci čo najviac možností pri výbere osobnosti pre ich záložku. Žiakom sme na úvodných vyučovacích hodinách vysvetlili priebeh projektu a navrhli možnosti pre kreatívne spôsoby výroby záložky. Žiaci sa najviac inšpirovali osobnosťou M. R. Štefánika, čo nás inšpirovalo pre tvorbu spoločného projektu s vyučujúcimi dejepisu, ktorý chceme zrealizovať na konci školského roka. Niektorí žiaci sa inšpirovali aj osobnosťami z obdobia antiky, americkej histórie či viac alebo menej vzdialenej súčasnej slovenskej politickej scény.“

Lubomíra Medvecká, Hotelová akadémia, Liptovský Mikuláš

„Pri výrobe záložiek sa žiaci inšpirovali hlavne životom známych slovenských osobností, akými boli M. R. Štefánik, Ľudovít Štúr, Jozef Miloslav Hurban, ktorí sa snažili o to, aby sa demokracia udomácnila aj v našich končinách. Niektorí sa vrátili až do staroveku, do obdobia gréckej antiky, kedy demokracia vznikla a je spájaná so Solónom, zakladateľom demokracie.“

Margita Košútová, Stredná odborná škola, Pruské

„Na tému tohtoročného projektu sme si vybrali osobnosti Nežnej revolúcie v novembri 1989, ktorí sa preslávili heslami, piesňami a rôznymi výpovednými odkazmi. Najznámejšie osobnosti a symboly sme zvečnili na záložkách: Ján Budaj – čiapka Budajka, Milan Kňažko – výzva Utvorte koridor!, Ivan Hoffman – pesnička Slúbili sme si lásku, Tublatanka – pesnička Pravda víťazí, speváčka Marta Kubišová, logo VPN, štrngajúce kľúče. Pri ich výrobe sa žiaci dozvedeli o tejto dobe niečo nové, zaujímavé.“

Valéria Geľová, Spojená škola internátna, Snina

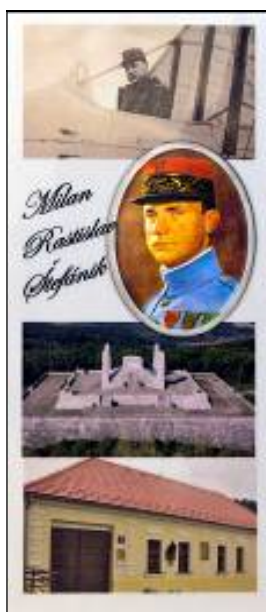
„... vyhľadávali osobnosti, s ktorými sa stretli na hodinách dejepisu, občianskej náuky, alebo osobnosti, o ktorých počuli z médií. Tešíme sa na ďalší ročník.“

Oľga Majlingová, Spojená škola, Kremnička, Banská Bystrica

„Záložky vyrábali žiaci prvého ročníka na hodinách predmetu umenie a kultúra. Výrobe záložiek predchádzala diskusia o udalostiach v novembri 1989, o ľuďoch, ktorých mená sa spájajú s nežnou revolúciou. Žiakov inšpirovali nielen piesňové texty, ktoré sme spolu analyzovali, ale aj výroky a postoje dovedy známych i menej známych osobností... Projekt každoročne vzbudí záujem žiakov o tému, nebolo tomu ináč ani tohto roku. Aj napriek tomu, že sú žiaci stále iní, výroba záložiek je už tradične obľúbeným projektom.“

Ol'ga Ščerbová, Spojená škola, Sečovce

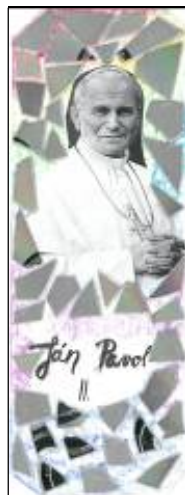
„Naše žiačky si vybrali osobnosť M. R. Štefánika. Pracovali väčšinou doma. Na podpore čítania okrem iných aktivít spolupracujeme s knižnicou na Vavilovovej ulici, ktorú navštívilo 60 žiakov prvých ročníkov v septembri a októbri 2019.“

Marta Kohoutová, Stredná odborná škola gastronómie a hotelových služieb, Farského, Bratislava

„Do projektu sa zapojili žiaci z krúžku Čítame vo všetkých jazykoch. Stretávame sa pravidelne každý týždeň a vymieňame si informácie o prečítaných knihách. Inšpirujeme sa navzájom a povzbudzujeme v čítaní. Záložky, ktoré sme vytvorili, sme vyvesili na informačnom paneli v priestoroch našej školy, aby sa aj ďalší žiaci našej školy mohli pozrieť a možno sami doma niečo podobné vyrobiť. Aktivita sa zapáčila aj ďalším kolegom, ktorí využili zvyšný materiál na svojich hodinách a vytvorili ďalšie záložky. Tieto odnesieme do Gemerskej knižnice P. Dobšinského v Rožňave, s ktorou máme dlhoročne veľmi dobrú a aktívnu spoluprácu.“

Diana Vidinská, Stredná zdravotnícka škola – Egészségügyi Középiskola, Rožnava

„Na hodinách dejepisu, slovenského jazyka a literatúry či umenia a kultúry sa vytvoril priestor na to, aby sme si pripomenuli významné osobnosti, ktoré prispeli k formovaniu demokracie, k ochrane ľudských práv a slobôd. Nečudo, že medzi záložkami tak nájdete tváre ako A. Dubček, M. R. Štefánik, L. Štúr, ale aj V. Havel, T. G. Masaryk, Lincoln, Ján Pávoľ II. a mnohé ďalšie. Samotný projekt bol podporený aj našou školskou knižnicou, v ktorej mohli žiaci získavať informácie o mnohých významných osobnostiach. Následne sme zhotovené záložky zverejnili aj ostatným žiakom školy – výstava zhotovených záložiek v priestoroch školskej knižnice.“

Henrieta Mandzáková, Gymnázium arm. gen. L. Svobodu, Komenského, Humenné

„Žiaci našej školy zaslali partnerskej škole aj prezentáciu o našej škole. Pri príprave záložiek prejavili aktivitu, kreativitu, nápaditosť. Projekt spojený s čítaním sa žiakom páčil.“
Alena Procházková, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Komárno

„Pri výrobe záložiek sme sa inšpirovali osobnosťou Milana Rastislava Štefánika, Alexandra Dubčeka, Ludovíta Štúra, Václava Havla, Karla Kryla. Na záložky sme uviedli ich citáty či portréty... Doplňujúcou akciou bude účasť našich žiakov v Mestskej knižnici Partizánske, kde zrealizujeme predstavenie fungovania výpožičného systému a organizácie chodu knižnice pre žiakov prvého ročníka a voľné čítanie v knižnici podľa vlastného výberu.“
Bibiána Dzianová, Stredná odborná škola Jána Antonína Baťu, Partizánske

Inšpirovali sa powerpointovou prezentáciou o živote osobností, ktorú poskytla koordinátorka projektu. Vybrali sme osobnosti ako Solón, Konštantín a Metod, Ľudovít Štúr, Milan Rastislav Štefánik, Tomáš Garrigue Masaryk, Mohandás Ghándí, Martin Luther King Jr., Alexander Dubček, Matka Tereza, Ján Pavol II., Václav Haver. Poskytnuté boli aj publikácie o osobnostiach či webové stránky... Ďakujeme za možnosť sa zapojiť.

Klára Zorvanová, Stredná odborná škola pedagogická sv. Cyrila a Metoda, Košice

„O tohtoročnej téme naši žiaci príliš nevedeli, ale pomohli im rodičia, starí rodičia, škola, literatúra. Tí im dali tip a výtvarnú stránku zvládli originálne. Záložky venovali takmer 50 osobnostiam našich i svetových dejín. Záložky sme vystavili v učebni slovenského jazyka. Najkrajšie záložky sme ocenili.“

Gabriela Zavadská, Stredná zdravotnícka škola, Humenné

„Je to náš obľúbený projekt, lebo je nám sympatická myšlienka, že i malým dielkom sa možno vzájomne potešiť a rozvíjať svoju tvorivosť. Zároveň to bola i príležitosť vychovávať k aktívnemu občianstvu, keďže témou tohto 8. ročníka boli osobnosti, ktoré sa zaslúžili o demokraciu. Najväčšej priazni sa medzi našimi žiakmi tešili M. R. Štefánik, T. G. Masaryk, V. Havel, A. Dubček, ale i mnohí ďalší... Naša vďaka opäť patrí pani Rozálii Cenigovej za precíznu koordináciu tohto projektu.“

Emília Černeková, Obchodná akadémia D. M. Janotu, Čadca

„Žiaci vyhľadávali tie osobnosti, s ktorými sa stretli na hodinách dejepisu alebo osobnosti, o ktorých počuli z médií a zakomponovali ich na záložky. Niektorí žiaci využili vlastný motív, ale aj napriek tomu nezabudli splniť zadanie. Tešíme sa na ďalší ročník.“

Eva Šofranková, Spojená škola, Štefánikova, Bardejov

„Výroba záložiek prebiehala na hodinách slovenského jazyka a čítania s porozumením. So žiakmi sme si pripomenuli blížiacu sa 30. výročie Nežnej revolúcie. Okrem rekapitulácie udalostí a osobností sme si vypočuli piesne, ako Sľúbili sme si lásku, Modlitba pre Martu, piesne Karla Kryla, ktoré v tom čase zneli na námestiach po celej republike.“

Mariana Masnicová, Gymnázium, Tvrdošín

„Vážený pedagogický zbor, milé spolužiačky a spolužiaci!

Sme študenti zo Strednej odbornej školy strojníckej z Bánoviec nad Bebravou. Kontakt na vás sme získali prostredníctvom projektu Záložka do knihy spája slovenské školy, ktorého cieľom je podporiť čítanie mladej generácie. Nevieme, komu konkrétne píšeme, ale predpokladáme, že ste v našom veku, máte podobné záujmy, podobne sa obliekate a zápasíte s podobnými problémami ako väčšina slovenských študentov... Budeme radi, keď záložku využijete aspoň pri čítaní jednej peknej knihy. I to poteší vašich učiteľov a možno trochu aj vás. Želáme vám veľa úspechov v škole, nech je školské prostredie pre vás miestom, kde naberiete veľa pozitívnej energie. To však závisí trochu aj od vás. Veľa šťastia.

S pozdravom Vaši ďalekí spolužiaci z Bánoviec nad Bebravou“

Jana Jančurová, Stredná odborná škola strojnícka, Bánovce nad Bebravou

Vypracovala:

Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice a odborný garant celoslovenského projektu (28. 11. 2019)

Slovenská pedagogická knižnica, Hálova 6, 851 01 Bratislava

Tel.: 02/68 20 86 10

E-mail: rozalia.cenigova@spgk.sk

www.spgk.sk